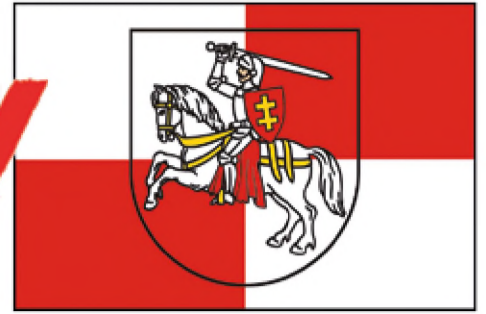




# TYGODNIK WILEŃSZCZYŃNY



www.tygodnik.lt

## DZIŚ

w numerze m. in.

- Eurowizja 2024: Litwa w finale! **str. 2**
- Złote gody Marii i Jevgenijusa Zadarockich z Stolhan **str. 4**
- „Po obu stronach alei Giedymina” **str. 7**

## Rota

- Jubileuszowy koncert Zespołu Tańca Ludowego „Kropelki” **str. 1**
- Nowa publikacja Muzeum Księdza Prałata Obrembskiego **str. 1**
- Świętek wygrała z Sabalenką w finale turnieju w Madrycie **str. 24**



## PRENUMERATA

### 2024

Do 19 maja  
trwa prenumerata  
na czerwiec  
2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie  
za 23,12 euro – rocznie  
(indeks 0233);  
dla emerytów i osób  
niepełnosprawnych –  
1,85 euro – miesięcznie  
za 22,18 euro – rocznie.  
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

# ROTA

DODATEK  
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY  
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Ulicami Wilna przeszła wielotysięczna Parada Polskości

# Jako jedna wielka polska rodzina



FOT. WIKTOR JUSIEL

W sobotę, 4 maja, Wilno rozkwitło bialo-czerwonymi sztandarami – ulicami litewskiej stolicy przeszła tradycyjna majowa Parada Polskości. Była to wyjątkowa okazja, aby jak co roku Polacy ze wszystkich zakątków Litwy oraz rodacy z Polski i z dalszych stron mogli spotkać się razem jako jedna wielka polska rodzina.

Polski przemarsz w sercu Wilna stał się już piękną tradycją, organizowaną od dwudziestu lat przez Związek Polaków na Litwie z okazji Dnia Polonii i Polaków

za Granicą i Święta Konstytucji 3 Maja.

„Uwieńczeniem obchodów tych świąt jest organizowana (Ciąg dalszy na str. 5)

## Kanclerz Niemiec Olaf Scholz z wizytą na Litwie



FOT. ARCHIWUM

W poniedziałek, 6 maja, na Litwę przybył kanclerz Niemiec Olaf Scholz. Podczas wizyty na poligonie generała Silvestrasa Žukauskasa spotkał się z głową kraju Gitanasem Nausėdą.

(Dokończenie na str. 3)

## Leki na e-receptę możemy już kupić w Polsce i na Łotwie

Od 2 maja mieszkańcy Litwy mogą kupować leki wystawione na receptę elektroniczną także za granicą – przede wszystkim na Łotwie i w Polsce – a niezadługo również w innych krajach Unii Europejskiej (UE) – podało Ministerstwo Ochrony Zdrowia.

(Dokończenie na str. 2)



FOT. ARCHIWUM



## Wilnianie mogą już zapisywać dzieci na kolonie letnie: przeznaczono na nie ponad 800 tysięcy euro

Latem dla dzieci i młodzieży wileńskiej nie zabraknie atrakcji - po zakończeniu nauki będą mogli skorzystać z 236 programów oferowanych przez organizatorów kolonii.

Od czerwca do sierpnia, według szacunków, w obozach letnich ma wziąć udział 16 tysięcy dzieci.

Rodzice lub opiekunowie chcąc zapisać dziecko na kolonie powinny zgłosić się do instytucji organizującej obóz lub dowolnego nauczyciela. Maksymalna cena za jeden dzień za dziecko wynosi 40 euro. Jeżeli czas trwania obozu jest dłuższy niż 4 godziny dziennie na terenie obozu będzie zapewnione wyżywienie. Czas trwania obozu wynosić będzie co najmniej 4 godziny dziennie



bez przerw i nie krócej niż 5 dni. Obozy odbywać się będą przez całe lato od czerwca do sierpnia, na różnych zmianach.

Dofinansowanie przyznawane jest wyłącznie dzieciom uczącym

się w Wilnie, przy czym pierwszeństwo otrzymują osoby w bardziej wrażliwej sytuacji socjalnej, dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, czy dzieci z Ukrainy.

Na podst. [vilnius.lt](http://vilnius.lt)

## Okolo 40-60 proc. dzieci – to nosiciele bakterii pneumokokowych

Czy wiecie, że niektórymi chorobami bakteryjnymi można zarazić się nawet od osoby zdrowej, a raczej zdrowo wyglądającej? Okolo 40-60 proc. dzieci i 3-4 proc. dorosłych jest nosicielami bakterii pneumokokowych, a okolo 5-10 proc. osób meningokoków.

Nie odczuwają oni żadnych objawów, ale mogą zarażać inne

osoby, które przez słabszą odporność mogą zachorować na poważne choroby, takie jak zapalenie płuc, zapalenie mózgu i jego powłok, zapalenie zatok, zapalenie ucha – informuje Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC).

Gdy zapalenie płuc wywołane jest przez bakterie pneumokokowe, to mogą wystąpić takie

objawy jak kaszel, duszności, gorączka, pocenie się i dreszcze, ból w klatce piersiowej, zmęczenie i zawroty głowy. Bakteria ta może powodować także inne choroby – zapalenie zatok, zapalenie ucha, zakażenie krwi (sepsa). Zakażenie pneumokokowe przenoszone jest drogą kropelkową od osoby chorej lub nosiciela bakterii tj. poprzez kaszel, kichanie, rozmowę lub bliski kontakt.

Najbardziej zagrożone są dzieci poniżej piątego roku życia, osoby starsze oraz osoby, których układ odpornościowy jest osłabiony z powodu chorób przewlekłych lub innych zaburzeń zdrowotnych.

Specjaliści NVSC apelują o to, aby pamiętać o terminowym zaszczepieniu dzieci przeciwko zakażeniu pneumokokami i zaszczepienie się samemu, jeśli należycie do grupy ryzyka. W sprawie szczepień należy zwrócić się do lekarza rodzinnego.

Na podst. [nvsc.lrv.lt](http://nvsc.lrv.lt)



## Leki na e-receptę możemy już kupić w Polsce i na Łotwie

(Dokończenie ze str. 1)

Ten europejski projekt realizowany jest etapami, więc przez jakiś czas leki na receptę będzie można kupić wyłącznie w krajach sąsiadujących, ale w późniejszym okresie lista krajów UE będzie systematycznie poszerzana.

Pierwszy kraj UE, z którym Litwa rozpoczęła wymianę danych e-recepty, to sąsiednia Łotwa, a w tym tygodniu rozpoczą-

ła się także współpraca z Polską.

Już wkrótce do listy krajów, z którymi współpracuje Litwa, ma dołączyć Estonia, a także popularne wśród litewskich turystów Hiszpania i Finlandia.

Resort zdrowia podkreśla, że po uruchomieniu nowej usługi część aptek za granicą może nie być w stanie od razu skutecznie połączyć się z systemem między państwowych e-recept, dlatego

zaleca się, aby przed wyjazdem na Łotwę lub do Polski zapytać telefonicznie konkretną aptekę o możliwość skorzystania z litewskiej e-recepty.

Projekt realizowany jest ze środków UE i budżetu państwa, rozwiązanie techniczne na zamówienie Centrum Rejestrów realizowała za 0,5 mln euro firma „Novian Systems”.

Na podst. [sam.lrv.lt](http://sam.lrv.lt)

## Odbywa się głosowanie w wyborach prezydenckich i referendum

Główna Komisja Wyborcza (VRK) informuje, gdzie i kiedy wyborcy mogą zagłosować, jeśli nie będą mogli tego zrobić w niedzielę wyborczą.

Z możliwości wcześniejszego głosowania mogą skorzystać wszyscy wyborcy na Litwie.

Głosowanie przedterminowe odbywa się w dniach 7-9 maja w godzinach 7.00-20.00. Wyborcy mogą głosować w dowolnym punkcie przedterminowego głosowania we wszystkich 60 samorządach Litwy, niezależnie od tego, gdzie zadeklarowali swoje miejsce zamieszkania.

W Wilnie wyborcy będą mogli oddać głos w pięciu punktach przedterminowego głosowania: w Samorządzie m. Wilna, al. Konstitucijos 3; w Szkole Biznesu Uniwersytetu Wileńskiego, al. Saulėtekio 22; na placu Sacharowa przy Domu Prasy; na placu Łukiskim; w Samorządzie Rejonu Wileńskiego, ul. Rinktinės 50.

W rejonie wileńskim przedterminowo można zagłosować w Centrum Kultury w Niemenczynie (ul. Švenčionių 12), w rejonie sołecznickim w Samorządzie Rejonu Sołeczniczego (ul. Vilniaus 49, Sołeczniki).

8-10 maja odbędzie się głosowanie w w szpitalach, domach opieki i pomocy społecznej, zakładach karnych.

10-11 maja będzie można głosować w domu. Z tej formy głosowania mogą skorzystać osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie, osoby powyżej 70. roku życia, osoby o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby.

W niedzielę, 12 maja na Litwie odbędą się wybory prezydenckie i referendum sw. podwójnego obywatelstwa.

Fot. [Marlena Paszkowska](http://Marlena Paszkowska)



## Eurowizja 2024: Litwa w finale!

Reprezentujący Litwę Ieva Silvester Belt trafił do finału tegorocznej Eurowizji. W Malmö ruszył 68. Konkurs Piosenki Eurovizji. We wtorek wieczorem odbył się pierwszy półfinał, w którym konkurowało 15 piosenek.



Reprezentujący Litwę Silvester Belt wystąpił jako trzeci z piosenką „Luktelk”. Litwin wywalczył awans do finału. Podczas wtorkowego koncertu wystąpiła też reprezentantka Polski Luna z utworem „The Tower”. Niestety, Polka do finału nie awansowała.

W pierwszym półfinale swoje piosenki zaprezentowali też przedstawiciele Niemiec, Szwecji i Wielkiej Brytanii, którzy mają zapewniony udział w finale (zgodnie z regulami Eurowizji kraje Wielkiej Piątki (Francja, Hiszpania, Włochy, Niemcy, Wielka Brytania) oraz kraj-gospodarz automatycznie występują w finale).

Awans do finału uzyskali reprezentanci 10 krajów: Serbii, Portugalii, Słowenii, Ukrainy, Litwy, Finlandii, Cypru, Chorwacji, Irlandii i Luksemburgu.

W czwartek, 10 maja, odbędzie się drugi koncert półfinałowy. Finał Eurowizji odbędzie się w sobotę, 11 maja.

**TYGODNIK  
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:  
[www.tygodnik.lt](http://www.tygodnik.lt)

Zespół redakcyjny:  
**Andrzej Kotowski**  
Jan Lewicki  
Teresa Strumiło

Współpraca:  
**Monika Urbanowicz**

**Zygmunt Żdanowicz**, radny  
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:  
**Stawomir Subotowicz**

Wydawca:  
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,  
Sužany, rejon wileński  
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:  
LT-09318 Wilno  
tel./fax 275-31-66, e-mail: [rejspa@rejspa.lt](mailto:rejspa@rejspa.lt)



Projekt finansowany ze  
środków Kancelarii Prezesa  
Rady Ministrów w ramach  
konkursu Polonia i Polacy  
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”





## Nowy wiceminister oświaty

Ignas Gaižiūnas obejmie stanowisko wiceministra oświaty, nauki i sportu, który nadzoruje kształcenie ogólne – poinformowało Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.

Jak podano w komunikacie, Ignas Gaižiūnas dotąd był doradcą wiceministra oświaty, odpowiadał za edukację włączającą i obywatelską, koordynował rozwój nauczania w języku państwowym w szkołach na Wileńszczyźnie, podlegających ministerstwu oświaty. W resorcie oświaty pracuje od 2021 roku.

Wcześniej obejmował stanowisko kierownika studiów na Wydziale Fizyki Uniwersytetu Wi-

leńskiego. Pracował także jako nauczyciel fizyki, brał udział w aktualizacji programu fizyki w szkołach ogólnokształcących, był



ekspertem ds. zapewniania jakości nauczania w Centrum Oceny Jakości Studiów, organizacjach

międzynarodowych. Uzyskał tytuł magistra fizyki teoretycznej i astrofizyki na Uniwersytecie Wileńskim, ukończył studia z zakresu pedagogiki zawodowej.

Przypominamy, że na początku kwietnia do dymisji podali się minister i wiceminister oświaty – Gintautas Jakštas i Ramūnas Skaudžius. Kierownictwo resortu oświaty było krytykowane za nieodpowiednio przygotowany sprawdzian pośredni dla jedena-stoklasistów.

Obecnie tymczasowe obowiązki ministra oświaty pełni minister opieki socjalnej i pracy Monika Navickienė.

Na podst. [smsm.lrv.lt](http://smsm.lrv.lt)

## Polsko-litewskie rozmowy o transporcie

Wspólne przedsięwzięcia transportowe, w tym lokalne połączenia transgraniczne oraz prace nad rewizją umowy między UE a Ukrainą w sprawie transportu drogowego towarów – to najważniejsze tematy spotkania wiceministra infrastruktury Pawła Gancarza z wiceministrem transportu i komunikacji Republiki Litewskiej, Juliuszem Skačkauskasem.

Najważniejszym połączeniem drogowym między Polską a krajami bałtyckimi jest trasa Via Baltica. W Polsce tworzą ją odcinki dróg ekspresowych S61 i S8, pomiędzy Warszawą i przejściem granicznym w Budzisku. Docelowo tym korytarzem będzie odbywał się ruch tranzytowy między Europą Zachodnią i krajami bałtyckimi. Podczas rozmowy o projekcie Via Baltica wiceminister Paweł Gancarz przedstawił stan budowy tej trasy.

— Via Baltica w Polsce jest prawie gotowa. Na ukończenie czeka jeszcze obwodnica Łomży z nowym mostem na rzece Narew, której oddanie planowane jest w 2025 r. Jeszcze w tym roku pla-



nujemy oddać jedną nitkę na tym odcinku i uzyskać w ten sposób pełną przejezdność trasy — powiedział podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Paweł Gancarz.

Omówiono także postępy przy rewitalizacji dróg lokalnych po obu stronach granicy. Dzięki rządowemu wsparciu i zaangażowaniu samorządów modernizowana jest transgraniczna infrastruktura drogowa, która służy mieszkańcom zarówno po stronie polskiej, jak i litewskiej.

Poruszona została również sprawa

kontyngentu zezwoleń na realizację przewozów drogowych do/z krajów trzecich spoza Unii Europejskiej. W ramach rozmowy dotyczącej zagadnień z obszaru międzynarodowego transportu drogowego ministrowie poruszyli także kwestię prac nad rewizją umowy między UE a Ukrainą w sprawie transportu drogowego towarów.

Wizyta pozwoliła ponadto na zapoznanie się delegacji litewskiej z polskimi doświadczeniami w zakresie organizacji norm przeprowadzania badań stanu technicznego pojazdów.

## Ulica Trocka w Wilnie zostanie zrekonstruowana

Wkrótce rozpocznie się rekonstrukcja ulicy Trockiej na Starym Mieście w Wilnie. Choć planowane jest zwężenie ulicy, miejsca parkingowe pozostaną.

Podczas rekonstrukcji zostanie naprawiona istniejąca wielobarwna nawierzchnia z granitu,

a główna jezdnia ulicy zostanie zwężona do 3,75 m. Planowana jest także rozbudowa chodników – ich szerokość po obu stronach ulicy będzie wynosić od 1,76 do 3,5 m.

Trzy miejsca parkingowe Kiss&Ride obok przedszkola „Gudrutis” pozostaną bez zmian, ma

także pozostać 12 miejsc parkingowych między ulicami Franciszkańską i Niemiecką.

Propozycje projektów ulic przygotowane przez firmę „ID Vilnius” mają zostać zaprezentowane mieszkańcom Starego Miasta.

Na podst. [ELTA](http://ELTA)



## Piątoklasiści wybierają do nauki drugi język obcy

Pod koniec roku szkolnego przyszli szóstoklasiści wraz z rodzicami wybierają naukę jakiego drugiego języka obcego rozpoczną w nowym roku szkolnym. Rodzice powinni zastanowić się, jak ważny może być ten wybór, jakie otwiera możliwości i pomóc dziecku podjąć decyzję – informuje Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.



Jakiego drugiego języka będą się uczyć szóstoklasiści?

• Pod koniec piątej klasy rodzice większości uczniów na Litwie wybierają, jakiego drugiego języka obcego ich dziecko będzie się uczyć od szóstej klasy. Drugiego języka obcego można uczyć się od klasy piątej, jeśli szkoła ma na to środki i rodzice sobie tego życzą.

• Do wyboru są języki: niemiecki, francuski, hiszpański, polski, rosyjski – spośród tych języków, które szkoła może zaoferować, biorąc pod uwagę dostępne zasoby i możliwości.

• W ostatnich latach znacząco wzrosła liczba osób wybierających język niemiecki i francuski, coraz większą popularnością cieszy się hiszpański, zauważalne jest także zainteresowanie innymi językami UE. Niektóre szkoły oferują naukę drugiego języka obcego już dla uczniów klas początkowych, jednak takich szkół nie jest wiele.

• W trzeciej klasie gimnazjum można wybrać trzeci język obcy.

• Dzieci rozpoczynają naukę pierwszego języka obcego od drugiej klasy. Szkoła może oferować jeden z trzech języków: angielski, francuski, niemiecki.

Na podst. [smsm.lrv.lt](http://smsm.lrv.lt)

## Polak – nowym przewodniczącym Rady Wspólnot Narodowych Litwy

Rada Wspólnot Narodowych Litwy przy Departamencie Mniejszości Narodowych Litwy rozpoczęła kolejną kadencję od wyborów nowego kierownictwa. Po raz pierwszy w dziejach tej instytucji przewodniczącym Rady został przedstawiciel społeczności polskiej na Litwie Władysław Wojnicz.

Polacy jako największa mniejszość narodowa Litwy są też tu najliczniej reprezentowani - mają aż trzech delegatów, podczas gdy większość tzw. małych wspólnot - tylko jednego.

Rada Wspólnot Narodowych (lit. Tautinių bendrijų taryba) jest organem doradczym przy Departamencie Mniejszości Narodowych Litwy, a jednocześnie jedyną urzędową reprezentacją mniejszości narodowych przy Rządzie RL. W. Wojnicz od lat kieruje Działem Komercyjnym Domu Kultury Polskiej, aktywnie uczestniczy także w pracach Oddziału m. Wilna Związku Polaków na Litwie, jest jednym z inicjatorów Światowego Zjazdu Wilniuków.



## Kanclerz Niemiec Olaf Scholz z wizytą na Litwie

(Dokończenie ze str. 1)

Jak poinformowała prezydentura, przywódca kraju omawiał z kanclerzem kwestie wsparcia dla Ukrainy, wkładu Niemiec we wzmacnianie bezpieczeństwa Litwy oraz procesu stałego rozmieszczenia niemieckiej brygady w kraju.

Na poligonie w Podbrodziu przywódcy krajów także obserwowali ćwiczenia niemieckich sił zbrojnych „Grand Quadriga”.

Latem 2022 roku Berlin zobowiązał się do rozmieszczenia na Litwie jednostki wojskowej wielkości brygady – takie porozumienie przewiduje komunikat podpisany przez kanclerza Niemiec Olafa Scholza i prezydenta Gitana Nausėdę.

W sumie na Litwie planuje się zakwaterować ok. 5 tysięcy osób. Część z nich przyjedzie z rodzinami.

Na podst. [ELTA](http://ELTA)



## NOWINY znad Solczy

Solczanie na paradzie polskości

### Piękna manifestacja jedności

4 maja, Polacy rejonu solecznickiego wraz z rodakami z całej Litwy wzięli udział w biało-czerwonym pochodzie polskości. Marszerując ulicami Wilna, od Placu Niepodległości aż do Ostrej Bramy, litewscy Polacy obchodzili kilka ważnych świąt: Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, Konstytucji 3 Maja, Polonii i Polaków Za Granicą.

W pochodzie wzięli udział przedstawiciele rejonu solecznickiego z merem rejonu solecznickiego, prezesem Solecznickiego Oddziału Rejonowego Związku Polaków na Litwie Zdzisławem Palewiczem na czele, wicemerami rejonu solecznickiego Józefem Rybakiem i Waldemarem Śliżewskim, dyrektorem administracji samorządu rejonu solecznickiego Grzegorzem Jurgo.



Orkiestra dęta Szkoły Sztuk Pięknych im. S. Moniuszki w Solecznikach uświetniła marsz Polaków z całej Litwy, idąc na jego czele. Do biało-czerwonego pochodu solidarności włączyły się placówki oświatowe rejonu solecznickiego, przedstawiciele firm, pracownicy instytucji kultury i bibliotek, zespołów artystycznych, harcerze. Parada polskości zjednoczyła Polaków z całej Litwy: młodych i starszych, ludzi różnych zainteresowań i zawodów, sąsiadów, dzieci i rodziców, muzyków i tancerzy. To była piękna manifestacja w tak liczny gronie podobnie myślących ludzi! Dziękujemy uczestnikom pochodu za aktywność i duch wspólnoty, za dobrą atmosferę i solidarność! Dziękujemy, że byliśmy razem!

XXVII festiwal  
**PIEŚŃ ZNAD  
SOLCZY**  
PARK MIEJSKI W SOLECZNIKACH

2024 | 19 MAJA

godz. 11.00 - KIERMASZ SZTUKI LUDOWEJ  
I RĘKODZIELA  
godz. 12.00 - MSZA ŚW.  
godz. 13.30 - KONCERT  
godz. 14.00 - WARSZTATY EDUKACYJNE  
godz. 17.30 - ZESPÓŁ „CZERWONE GITARY”

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Złote gody Marii i Jevgenijusa Zadarockich z Stolhan

## Prawdziwa miłość naprawdę istnieje...

Każda rocznica ślubu to potwierdzenie, że prawdziwa miłość naprawdę istnieje. Złote Gody – to rocznica niezwykła, tak jak niezwykli są ludzie, którzy przeżyli razem pół wieku. To właśnie ta piękna okazja była powodem odwiedzenia Marii i Jevgenijusa Zadarockich we wsi Stolhany w gminie poszkańskiej.

Z listem gratulacyjnym podpisanym przez mera rejonu solecznickiego Zdzisława Palewicza, wiązką kwiatów, okolicznościową zapomogą i z życzeniami dla jubilatów przybyli: wicemer rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski, pełniący obowiązki starosty gminy poszkańskiej Czesława Marcinkiewicz, zastępca kierownika wydziału opieki społecznej i ochrony zdrowia administracji samorządu rejonu solecznickiego Galina Ragoża, specjalistka starostwa gminy poszkańskiej Walentina Diuk.

U progu gości przywitani jubilatami z córką Elaną. Dom wypełnia się ciepłą i radosną atmosferą, a pierwsze, co się rzuca w oczy, to śliczny uśmiech „panny młodej”, który nie schodzi z twarzy pani Marii do końca wizyty. Nic dziwnego, że przed 50 laty pogodnemu spojrzeniu poddał się pan Jevgenijus i zaprowadził młodą dziewczynę przed ołtarz.

Pani Maria i pan Jevgenijus znali się jeszcze ze szkoły. Mieszkałi w sąsiednich wsiach. Jednak na ślub zdecydowali się stosunkowo późno – obojgu było dobrze po 30. Ślub zawarli w ko-



ściele w Dziewieniszkach, z kolei na cywilny musieli poczekać, bo brali udział w „dobrowolnej” akcji sprzątnięcia, tzw. „subotniku” i Urząd Stanu Cywilnego był zamknięty. Tym niemniej wesele było huczne – na dwie strony, z mnóstwem gości i najlepszym w okolicy muzykantom.

Po ślubie zamieszkali w domu rodziców pana Jevgenijusa. Pani Maria pracowała w kolchozie, pan Jevgenijus zajmował się projekcją filmów w Turgielach i Poszkach. Państwo Zadarocki doczekali trójki dzieci – dwóch córek i syna. Teraz cieszą się z dwójki wnuków.

Wicemer pod adresem dostojnych jubilatów skierował słowa uznania i podziękowania za godne i długie życie małżeńskie oraz za piękny przykład dla młodego pokolenia.

– Wasza miłość to inspi-

cja dla nas wszystkich, szczególnie ludzi młodych. Z tej pięknej okazji życzę Wam, abyście kontynuowali Waszą podróż przez życie z uśmiechem na twarzach i sercami pełnymi miłości. Niech Wasze serca biją wspólnym rytmem przez kolejne lata. Życie nam 100 lat! – gratulował jubilatowi wicemer rejonu Waldemar Śliżewski.

Zdrowia i pogody ducha państwu Zadarockim życzyła starosta Czesława Marcinkiewicz, która razem z prezentem od starostwa wręczyła jubilatowi obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej – orędowniczki, pośredniczki i opiekunki.

Z okazji Złotych Godów życzymy państwu Zadarockim, aby nadal byli dla siebie najlepszymi przyjaciółmi i towarzyszymi życia!

Młodzież rejonu solecznickiego wzięła udział w międzynarodowym projekcie

## Doskonalenie umiejętności pracy w zespole

Dwudziestoosobowa grupa uczniów z Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Dziewieniszkach i Gimnazjum im. Elizy Orzeszkowej w Białej Wacie w dniach 21-30 kwietnia br. brała udział w międzynarodowym projekcie „Wolontariat i Ekologia”.

Ze strony Polski uczestniczyli uczniowie ze Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Święcicach. Organizatorami projektu pt. „Wolontariat & Ekologia” finansowanego ze środków Unii Europejskiej była Europejska Fundacja Edukacyjno-Sportowa. Program projektu obejmował udział młodzieży w wolontariacie, promowanie projektów Erasmus +, zwiedzanie Centrum Edukacji Przyrodniczej, tematyczne zajęcia w grupach.

Miejscem pobytu uczniów na okres dziesięciu dni było miasto Poronin. Młodzież miała możliwość nie tylko podziwiać piękno gór tatrzańskich, zwiedzić Zakopane czy zobaczyć Morśkie Oko, ale przede wszystkim, kształcić nowe umiejętności, poznać ciekawych ludzi,



nawiązać nowe przyjaźnie.

Realizując wspólny projekt, uczniowie trzech szkół rozwijali tak ważne w dzisiejszym świecie umiejętności, jak samodzielność i odpowiedzialność, komunikatywność i umiejętność pracy w zespole oraz wzięli aktywny udział w wolontariacie sprzątnięcia szlak Tatrzański Parku Narodowego. Podczas zajęć projektowych uczniowie promowali swój kraj, tradycje, działalność szkół, w któ-

rych się uczą oraz miejscowości, z których pochodzą. Za czas projektu zostały nawiązane nowe przyjaźnie między szkołami.

Dziękujemy pomysłodawcom, organizatorom oraz wszystkim tym, którzy realizowali projekt, za wspólnie spędzony czas oraz treściwy pobyt licząc na wspólną współpracę.

**Informacja Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Dziewieniszkach**





# Jako jedna wielka polska rodzina

(Ciąg dalszy ze str. 1)  
przez Związek Polaków na Litwie Parada Polskości w Wilnie. Przepiękna impreza. W tym roku upamiętnia ona również 20. rocznicę wstąpienia Litwy i Polski do Unii Europejskiej oraz 35-lecie Związku Polaków na Litwie – największej, sztandarowej polskiej organizacji społecznej na Litwie – powiedział Waldemar Tomaszewski, prezes Związku Polaków na Litwie. – Cieszymy się, że zebrało się mnóstwo naszych rodaków. W całym Wilnie jest biało-czerwono, wiele dzieci i młodzieży, zespolacy w ludowych strojach. Demonstrujemy polskość tu, na Litwie. Pokazujemy dziś swoją solidarność i jedność”.

Słoneczna, piękna pogoda, jaka towarzyszyła uczestnikom Parady Polskości, jakby potwierdzała szczególną wagę tego wydarzenia. W nastroju wzniosłym i świątecznym rodacy przemaszerowali od placu Niepodległości przy litewskim parlamencie, aleją Giedymina w kierunku Ostrej Bramy. Łopotały na wietrze tysiące flag i chorągiewek biało-czerwonych, trójkolorowych, unijnych, a także Wileńszczyzny.

## Polacy są ważną częścią Litwy

Na świąteczny polski przemarsz w litewskiej stolicy przybyło wielu gości honorowych: ambasador RP w Wilnie Konstanty Radziwiłł wraz z małżonką, senator RP Kazimierz Michał Ujazdowski, posłowie na Sejm RP: Jarosław Rzepa, Jan Dziedziczak, Andrzej Tomasz Zapalowski, po-

seł VI kadencji do Parlamentu Europejskiego Bogusław Rogalski, konsul RP Irmina Szmalec, prezes Związku Polaków na Łotwie Peteris Dzalbe oraz przyjaciele z Macierzy.

„Bucha z niej radość i dumą” – tak o biało-czerwonej paradzie powiedział ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł. „To naprawdę jest coś istotnego. Wszyscy widzą, że Polacy tutaj byli, są i będą. Parada nie jest skierowana przeciwko komukolwiek, ale zaznacza bardzo mocno, że Polacy są ważną częścią Litwy, chcą być lojalnymi jej obywatelami i jednocześnie chcą zachować swoją tożsamość” – w rozmowie z dziennikarzami mówił ambasador.

„To jest wspaniała manifestacja polskiego ducha i społeczności polskiej na Litwie. Mamy prawo radować się tym, że aż tak duża grupa Polaków przywiązuje wagę do pielęgnowania kultury, języka” – podkreślił senator RP Kazimierz Michał Ujazdowski. Zapewnił też o wsparciu dla Polaków na Litwie, podkreślając, że „tak jak my szanujemy prawa Litwinów mieszkających na Suwalszczyźnie, tak mamy prawo domagać się respektowania praw mniejszości polskiej na Wileńszczyźnie”.

Dr Bogusław Rogalski, były europoseł, ekspert ds. międzynarodowych i polonijnych, stara się nie opuszczać żadnej polskiej parady w Wilnie. „Jestem tutaj z wami wilniukami, bo moje serce należy również do Wileńszczyzny. Bo Wileńszczyzna jest perłą w koronie polskość i Rzeczypospolitej” – powiedział Rogalski.



Polskość na Wileńszczyźnie porównał do ewangelicznego ziarna gorczycy, które 700 lat temu zostało rzucone w Ziemię Wileńską i wyrosło na potężne drzewo. „Dzisiaj z owoców tego drzewa możemy korzystać my wszyscy – uczyć się od Polaków na Wileńszczyźnie, czym jest miłość do ojczyzny, do polskość. Dziękuję wam bardzo za to, że polskość na Wileńszczyźnie trwa, że jest pielęgnowana, przekazywana z pokolenia na pokolenie, a nie ma nic piękniejszego jak pokazanie swojej miłości poprzez czyny, a tym czynem jest właśnie Parada Polskości. Wszyscy Polacy z Wileńszczyzny wychodzą na ulice Wilna i pokazują poprzez biało-czerwone flagi swoje przywiązanie do Wileńskiej Ziemi, pokazują prawdziwą historię tej ziemi, Wileńskiej Ziemi” – z patetyzmem mówił Rogalski.

Wśród gości z Polski siedział też

ksiądz Ryszard Halwa, pallotyn. „To jest najpiękniejsza parada, ponieważ tutaj bije serce Polski, tutaj jest Ostra Brama (...) My z Korony podziwiamy was, którzy jesteście cały czas związani z polskością. Cieszymy się z tego i jednoczymy się razem” – dzieląc się swymi wrażeniami powiedział. ks. Halwa.

## Siła społeczna

Na pochodzie licznie reprezentowane były zespoły artystyczne, polskie szkoły, organizacje, samorządy i gminy Wileńszczyzny, jak również setki kół ZPL z całej Litwy.

Polacy z dalszych okolic Litwy, z Kowieńszczyzny, Wisagini czy Jeziorosów, zgodnie mówili o tym, że udział w wileńskiej paradzie to dla nich ważne święto polskość. „Chętnie bierzemy udział we wszystkich polskich imprezach w Wilnie, bo u nas, na Kowieńszczyźnie, z kulturą polską jest trudno” – powiedział Ryszard Jankowski z Wędziagoły, przyznając, że trochę zazdrości rodakom z Wilna i Wileńszczyzny bogatego życia kulturalnego. Podkreślił, że Polacy z Wędziagoły mimo wszystko starają się pielęgnować polskie tradycje. Obchodzili Święto Konstytucji 3 Maja, Dzień Polonii i Polaków za Granicą, na którego obchody zawitali do nich goście z Polski oraz obchodzili Dzień Matki z udziałem uczniów polskiej szkoły.

Prezes Wisagińskiego Oddziału ZPL Zygfryd Binkiewicz życzył wszystkim rodakom jedności, bo jak podkreślił „jako siła społeczna możemy o wiele więcej zrobić będąc razem, niż gdyby każdy siedział na własnym przypiecku”.

## To święto, na które czekamy

Idąca w paradzie Rita Tamašunienė, posłanka na Sejm RL podkreśliła, że maj to szczególnie miesiąc dla każdego Polaka, przede wszystkim jako maryjny miesiąc. „Właśnie tu, u stóp Matki Bożej Ostrobramskiej, my, Polacy na Litwie, modlimy się o nasz naród, o naszą Ojczy-

znę. Myślę, że te podniosłe chwile przede wszystkim budują w nas jedność. Życzę wszystkim rodakom, aby ten szczególny dzień nas łączył, jednoczył. Życzę wszelkich satysfakcji i powodzenia z naszej wspólnotowej działalności, którą każdy z nas wykonuje z oddaniem i to się liczy” – powiedziała Tamašunienė.

Swoimi refleksjami na temat pochodu podzieliła się Wanda Krawczonok, starosta frakcji AWPL-ZChR w Radzie Samorządu m. Wilna: „To piękne święto, które stało się tradycją. Wilno serdecznie wita uczestników Parady Polskości. Jest dużo młodzieży, co bardzo cieszy, zespołów. Są rodacy nie tylko z Wileńszczyzny, ale też z dalszych zakątków Litwy. To święto, na które zawsze czekamy. Panuje podniosły i patriotyczny nastrój, jest pięknie”.

Waldemar Urban, starosta frakcji AWPL-ZChR w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego, podkreślił, że biało-czerwony pochód ulicami Wilna jest pięknym zwieńczeniem obchodów świąt majowych, ważnych dla każdego Polaka: Dnia Polonii i Polaków za Granicą, Dnia Flagi RP i Święta Konstytucji 3 Maja. „Jak widzimy zebrało się wiele tysięcy osób. Mamy wiele gości i delegacji spoza Litwy. Jesteśmy dobrym wzorem dla polskiego narodu, który jest rozsiany po całym świecie, że możemy się zdeteterminować, zorganizować, zrobić sobie takie piękne święto”.

Rozbrzmiewały polskie piosenki, niosły się radosne śmiechy. Ktoś zanucił „Szła dziewczeczka do laseczka” czy „Bo wszyscy Polacy to jedna rodzina” i wszyscy podchwytywali słowa popularnych pieśni. Niektórzy mieli ze sobą akordeony, gitary i z werwą przygrywali do wspólnego śpiewania.

## Liczna delegacja znad Solczy

Na świąteczny majowy pochód w Wilnie jak zawsze licznie stawili się Polacy z rejonu solecznickiego. Znad Solczy przyjechało około 1000 osób. „Cieszę się,

(Dokończenie na str. 6)





(Dokończenie ze str. 5)  
że potrafimy wszyscy być razem. Mamy odmienne czasami zdanie na te same sprawy, ale ta parada łączy wszystkich Polaków” – powiedział Zdzisław Palewicz, mer rejonu solecznickiego. Podkreślił, że Parada Polskości w Wilnie to święto, na które mieszkańcy rejonu solecznickiego bardzo czekają i nie trzeba nikogo namawiać do udziału. „Ta parada jest autentyczna. Jestem optymistą, że ona będzie się rozrastać. Jak jesteśmy razem, wtedy i nasze obyczaje się łagodzą, wtedy mamy to poczucie lōckia. Wiemy, że musimy być razem na Wileńszczyźnie, tak jak nasi przodkowie” – mówił Palewicz. Podkreślił, że serce się też raduje, widząc tak liczny udział młodzieży.

Zwrócił uwagę na to, że Polacy na Litwie tak wiele imprez zaczynają lub kończą modlitwą

„w świętym miejscu w Wilnie, w Ostrej Bramie, która przetrwała wszystkie trudności, i zaborcy, i rusyfikację”. „Matka Boska Ostrobramska uczy nas, że trzeba wytrwać, że nie wszystko jest takie proste, że trzeba się poświęcić wielu sprawom, że trzeba pokazywać swoim przykładem, że trzeba nieść własny krzyż, który jest w zasadzie łaską Bożą – powiedział Palewicz. – Mam na myśli pielęgnowanie polskości, wartości przekazywanych nam przez przodków. Czynny patriotyzm poprzez pracę organiczną, pracę u podstaw. Myślę, że takie nasze spotkania motywują nas i do refleksji, i do pracy”.

Rejon trocki na polskim przemarszu w grodzie nad Wilią reprezentowała około 200-osobowa delegacja. „Jestem dumna z tego, że jestem Polką” – wyznała Maria Pucz, wiceprezesa Trockiego

Rejonowego Oddziału ZPL, radna trockiego samorządu. Dodała, że jest w świetnym nastroju krocząc w przyjacielskim gronie rodaków. Jak zaznaczyła, dzisiejsza parada jest świetną okazją, aby pokazać polską solidarność i że „nas dużo jest”.

### **Jesteśmy dumni, że stanowimy jeden wielki naród polski**

Zwieńczeniem polskiego przemarszu była Msza św. w Ostrej Bramie z udziałem wszystkich uczestników. Modlono się w intencji Polonii i Polaków za granicą. Mszę św. celebrowali księża z Wileńszczyzny i Polski pod przewodnictwem proboszcza parafii Świętych Piotra i Pawła w Wilnie, księdza Wojciecha Górlickiego. „Drodzy bracia i siostry w Chrystusie! Po zakończeniu tego pięknego marszu gromadzimy

się u stóp Tej „co w Ostrej świeci Bramie”, aby w Jej ręce, w Jej sercu złożyć intencje nas wszystkich – intencje wszystkich Polaków w kraju i za granicą” – powiedział ks. Górlicki.

Po wspólnej modlitwie do uczestników wielotysięcznego biało-czerwonego przemarszu przemówił prezes ZPL Waldemar Tomaszewski.

„Drodzy rodacy, z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą w imieniu ZPL i swoim składam najserdeczniejsze życzenia dla wszystkich Polaków rozsianych po całym świecie. Jest nas 60 milionów. Jesteśmy dumni, że stanowimy jeden wielki naród polski” – powiedział Tomaszewski. „Przy okazji chcę też podziękować wszystkim silaczkom i silaczom polskości na Litwie za ten trud codzienny. Prezesom 250 kół ZPL, Polskiej Macierzy Szkol-

nej, wszystkim naszym nauczycielom, kierownikom zespołów, a mamy ponad 100 polskich zespołów na Litwie, tak pięknie reprezentowanych podczas Parady Polskości. Dziękuję wszystkim razem i każdemu z osobna – powiedział prezes ZPL. – Wspólnie robimy ogromną sprawę – pielęgnujemy naszą polskość. Otrzymaliśmy ją w spadku od naszych rodziców i dziadków, a teraz naszym zadaniem jest przekazanie jej przyszłym pokoleniom, naszym dzieciom i wnukom. Niech Królowa Narodu Polskiego, ta co Jasnej broni Góry i w Ostrej świeci Bramie, ma w opiece Polaków w Macierzy i na całym świecie”.

Fot. **Wiktor Jusiel i Marlena Paszkowska**

*Fotoreportaż z Parady Polskości patrz na str. 6-7, „Roty”*

## **Apel do przewodniczących stowarzyszeń ogrodniczych, ogrodników i mieszkańców**

**Przedstawiciele administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego zwracają się do przewodniczących stowarzyszeń ogrodniczych, ogrodników i mieszkańców.**

Szanowni przewodniczący towarzystw ogrodniczych, ogrodnicy, mieszkańcy,

wraz z nadejściem ciepłego sezonu ogrodnicy i mieszkańcy wspólnot ogrodniczych sprzątają, upiększają swoje działki ogrodowe i poprawiają środowisko życia. Jednocześnie wzrasta ilość odpadów we wspólnotach ogrodniczych, a do Samorządu Rejonu Wileńskiego wpływa coraz więcej skarg na jakość odbioru odpadów.

Zauważamy i cieszymy się, że nawyki ludzi stają się coraz bardziej odpowiedzialne i przyjazne dla środowiska, choć nie wszyscy jeszcze korzystają z placów odpadów wielkogabarytowych. Przypominamy, że mieszkańcy rejonu wileńskiego mogą bezpłatnie dostarczać odpady wielkogabarytowe (meble, sprzęt AGD, odpady z rozbiórek budowlanych, szkło, tworzywa sztuczne itp.) do punktów zbiórki odpadów wielkogabarytowych zlokalizowanych na terenie rejonu wileńskiego we

wsiach Grykienie, Podkrzyż i Wieluciany, a także mogą bezpłatnie korzystać z punktów zbiórki odpadów na terenie miasta Wilna.

Należy także zwrócić uwagę na zrównoważoną gospodarkę odpadami. Nie wszystkie wspólnoty ogrodnicze posiadają odpowied-



nie punkty zbiórki odpadów, a przewodniczący wspólnot ogrodniczych często nie doceniają tak ważnych aspektów, jak ilość odpadów i częstotliwość ich odbioru. Rezultatem są góry odpadów w pobliżu kontenerów. W wielu przypadkach kontenery są po prostu przepelnione, a obok nich piętrzą się sterty śmieci. Dlatego też należy dobrać odpowiednią pojemność kontenera, biorąc pod

uwagę wielkość wspólnoty ogrodniczej, potrzeby i oczekiwania jej mieszkańców.

Służby komunalne Samorządu Rejonu Wileńskiego są gotowe zwiększyć ilość kontenerów czy częstotliwość wywozu – to jednoznacznie poprawi sytuację.

Przypominamy również, że każda wspólnota ogrodnicza, w zależności od swojej wielkości, musi posiadać jeden lub dwa place zbiórki odpadów. Dlatego przy rozwiązaniu tej obopólnie drażliwej kwestii zapraszamy przewodniczących wspólnot ogrodniczych do ścisłej współpracy: na terenach wspólnot ogrodniczych do 31 maja 2024 r. wybrać miejsca pod lokalizację placów dla wspólnej segregacji i

pojemników na mieszane odpady komunalne, uzgodnić wybrane miejsca na walnych zgromadzeniach członków ogrodników oraz podać Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego koordynaty odpowiedniego miejsca na plac i przedstawić protokoły spotkania. Urządzenie placów kontenerowych zostanie sfinansowane ze środków budżetu samorządu.

Prosimy zwrócić uwagę, że w niektórych wspólnotach ogrodniczych, w związku z wcześniejszymi decyzjami o zagospodarowaniu terenu, drogi są zbyt wąskie, aby mogły przejechać pojazdy zbierające odpady, co uniemożliwia ustawienie indywidualnych pojemników na odpady komunalne. Dlatego ważne jest, aby zapewnić instalację wspólnego placu kontenerowego odpowiedniego pod względem pojemności i wielkości.

Ponadto informujemy, że na terenie rejonu wileńskiego dwa razy w roku (wiosną i jesienią) prowadzony jest objazdowy odbiór odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych według harmonogramu opublikowanego wcześniej publicznie na stronie internetowej Samorządu Rejonu Wileńskiego

www.vrsa.lt oraz na profilu samorządu na Facebooku. Rejestracja wiosenna jest już zakończona. Odpady wielkogabarytowe i niebezpieczne we wspólnotach ogrodniczych w maju-czerwcu będą odbierane z miejsc specjalnie wybranych przez przewodniczących wspólnot ogrodniczych. Zapraszamy również do skorzystania z możliwości bezpłatnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych już najbliższej jesieni. Dla wygody mieszkańców od przyszłego roku planujemy trzykrotnie organizować objazdowy odbiór odpadów wielkogabarytowych.

W razie potrzeby, w celu uzyskania dodatkowych informacji, można zwrócić się do st. specjalistki Wydziału Gospodarki Lokalnej Samorządu Rejonu Wileńskiego Tatiany Ringelevičienė, e-mail: tatjana.ringeleviciene@vrsa.lt, tel. +370 5 240 1377.

Kultura odpadów, zrównoważona gospodarka odpadami, dbałość o środowisko – prawo, obowiązek i odpowiedzialność każdego z nas.

Twórzmy razem czysty rejon wileński!

(S-3518)

## **Samorząd planuje zwiększyć wyprawkę dla nowo narodzonych dzieci w rejonie wileńskim**

**Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego został przedłożony do rozpatrzenia projekt uchwały w sprawie odnowienia wyprawki niemowlaka. Celem jest zwiększenie planowanego finansowania z budżetu samorządu – z łącznie wydzielanych 50 tys. euro do 150 tys. euro rocznie. Rodziny z noworodkami otrzymają niezbędne artykuły pielęgnacyjne dla niemowląt.**

„Narodziny dziecka to nie tylko radość dla rodziców, ale także ważne wydarzenie dla samorządu. Symboliczną wyprawką noworodków chcemy pogratulować każdemu mieszkańcowi rejonu wileńskiego, który przyszedł na świat,



pocieszyć się wspólnie z rodzicami i wesprzeć ich zwiększonymi środkami finansowymi. Ta wyprawka jest jednym ze środków, dzięki któ-

rym chcemy uczynić rejon wileński atrakcyjnym miejscem do życia i założenia rodziny – mówi Robert Duchniewicz, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego.

skiego wyprawka dla dziecka jest darowana od 2018 roku. Od tego czasu kompletowanie wyprawki uległa niewielkim zmianom, dlatego projekt uchwały ma na celu jej zwiększenie i udoskonalenie, wspierając w ten sposób rodziny rejonu wileńskiego, które mają noworodki, przyczyniając się do wzmocnienia dobrobytu ekonomicznego i zmniejszenia nierówności społecznych po urodzeniu dziecka.

W wyprawce znajdują się różne przedmioty i środki, które przydadzą się rodzicom dziecka, szczególnie w pierwszych latach jego życia. W odnowionym zestawie znajdują się: ręcznik z kapturkiem, kocyk minky, kulki

sensoryczne, chłodzący gryzak, grzechotka, poidelko ze słomką i dwoma uchwytami, środki higieniczne (nożyczki z zaokrąglonymi krawędziami, cząki do paznokci, pilnik do paznokci, szczoteczka i grzebień z miękkiego naturalnego włosia, gruska do czyszczenia nosa), dwuwarstwowy zestaw śliniaczek-chusteczka, miska z pokrywką i łyżeczką, uchwyt na smoczek z kółkiem. Twierdzi się, że wszystkie środki charakteryzują się wysoką jakością i są wykonane z bezpiecznych materiałów.

Wyprawka jest przeznaczona dla wszystkich noworodków, których co najmniej jedno z rodziców zadeklarowało miejsce

zamieszkania na terenie rejonu wileńskiego i zarejestrowało urodzenie dziecka w wydziale stanu cywilnego rejonu wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno) nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia narodzin dziecka. W związku z chorobą lub czasowym wyjazdem jest możliwość wydłużenia terminu wydania wyprawki do 6 miesięcy.

Wyprawka niemowlaka nie podlega zwrotowi ani wymianie na środki pieniężne.

Ostateczną decyzję w sprawie odnowienia wyprawki zatwierdzenia opisu procedury jego wydania członkowie Rady podejmą na kolejnym posiedzeniu.

(S-3517)





## W stolicy



### „Po obu stronach alei Giedymina”

Św. Jerzego, Adama Mickiewicza, Stalina, Lenina, Giedymina. Nie ma zapewne w stolicy drugiej ulicy o tak wielu nazwach i tak burzliwej historii. Powrócić na tę arterię miasta i przyjrzeć się bliżej wzniesionym tu budynkom pomoże nowa trasa opracowana w ramach inicjatywy „Wilno zaocznie” (Neakivaizdinis Vilnius). Dostosowana została również do zainteresowanych odkrywaniem miasta osób o specjalnych potrzebach.

„Trasa ta to kolejny plus dla Wilna, została bowiem zaprojektowana z myślą o osobach o specjalnych potrzebach. Nie są bowiem rozpieszczane możliwościami, jeżeli chodzi o zwiedzanie miasta, trasy bowiem nie zawsze są projektowane z myślą o tym, by były dostępne dla wszystkich. Wszyscy jednak lubimy podróżować, odkrywać, fantazjować o tym, jak Wilno wyglądało dawniej” – mówi Ginta Žemaitaitė, koordynatorka projektów w Litewskim Związku Osób Niepełnosprawnych, która konsultowała twórców trasy.

Na przykład, dla zwiedzających miasto na trasie „Po obu stronach alei Giedymina” radzi, by nie ominąć obecnego sklepu obuwniczego – miejsca, któ-



re przed stu laty pachniało czekoladą – i odnaleźć świadków tamtego okresu, które dotrwały do naszych dni – sympatycznych niedźwiadków.

Na określonej trasie o długości 2,3 km – aż 22 przystanki, które opowiadają o tym, kiedy i w jaki sposób rozpoczął się rozwój tej części miasta, jak urzędnicy ten rozwój hamowali, dlaczego z takim trudem miasto się modernizowało, skąd pochodzi nazwa alei, kto mieszkał w wybudowanych tu domach i pałacach, dlaczego ta ulica ma tak dużo nazw?

Trasa może przede wszystkim zainteresować wilnian, którzy znają już nieco historię ulicy ich dzieciństwa czy czasów młodości.

Z kolei gości miasta mogą zainteresować takie szczegóły przy al. Giedymina, jak rzeźba wykonana z 75 tys. roztopionych 50-centowych monet, miejsce, w którym czynny był kiedyś hotel z pokojami bez gorącej wody, budynek, w którym urządzony był zimowy ogród i pracowały przedstawicielki najstarszego na świecie zawodu, gimnazjum dla pań szlachetnie urodzonych, plac, na którym się odbywały cyrkowe występy, najstarszy budynek, kościół, w którym prawdopodobnie pobrali się Barbara Radziwiłłówna i Zygmunt August czy miejsce, w którym niespodziewanie się spotykają Žemaitė i Frida Kahlo.

### Siła rodziny – w słuchaniu siebie nawzajem



Z okazji Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego Matek w Wilnie odbył się pochód „Silniejsze razem“, w którym wzięło udział ponad tysiąc uczestników. Uczestnicy pochodu przeszli od skweru E. Balsysa przy moście Zwierzynieckim do sceny w parku Zakret, gdzie kontynuowano dyskusję na temat macierzyństwa, odbywały się zajęcia dla dzieci.

Po urodzeniu dziecka ponad połowa kobiet doświadcza przejściowych okresów rozpaczliwej i apatii, a u jednej na pięć świeżo upieczonych mam występują objawy depresji poporodowej. Często depresja poporodowa jest rozpoznawana zbyt późno, kobiety bowiem nie potrafią właściwie oce-

nić swego samopoczucia, czują się z tego powodu zawstyżone i dlatego nie szukają pomocy.

„Zapewnienie dobrego zdrowia psychicznego mamy powinno być priorytetem rodziny i krewnych. Zwłaszcza, gdy po porodzie minęło niewiele czasu, kobiety stają przeciw przed wieloma wyzwaniami – zarówno z powodu zmian w życiu, jak też z powodu zmienionego samopoczucia emocjonalnego i fizycznego. To, jak się czuje matka, ma bezpośredni wpływ nie tylko na niemowlę, starsze dzieci, ale też na całą rodzinę” – powiedziała influencerka Ieva Mackevičienė, która moderowała dyskusję na temat macierzyństwa.

„Naszym celem jest podno-

szenie świadomości społeczeństwa w zakresie zdrowia psychicznego matek i zachęcanie wszystkich do wyrażania wsparcia dla nich. Ważne w porę to zauważyć i – jeżeli jest to konieczne – pomóc matkom uzyskać potrzebną im pomoc. Ufam, że dla zapewnienia lepszego zdrowia psychicznego kobiet niezbędne jest zaangażowanie i wsparcie całej rodziny. Siłą naszych rodzin jest słuchanie siebie nawzajem” – powiedziała patronka inicjatywy Vismantė Benkunskienė.

Nieodpłatny przemarsz na rzecz zdrowia psychicznego matek zorganizował Samorząd m. Wilna, Wileńskie Biuro Zdrowia Publicznego oraz inicjatywa „Mama jest dla nas ważna”.

### Przy kąpieliskach rozpoczęto pobieranie opłaty lokalnej

Od 1 maja przy głównych stołecznych kąpieliskach rozpoczęto pobieranie sezonowej opłaty lokalnej za parkowanie środków transportu. Opłata za parkowanie samochodu będzie pobierana w pobliżu kąpielisk Zielone Jeziora, Wołokumpie I i Wołokumpie II oraz w pobliżu jezior Tapeliai i Balżis. Wysokość opłaty – 0,60 euro za godzinę.

Parkingi w pobliżu wymienionych kąpielisk trafiają do tzw. żółtej strefy, w której parkowanie jest płatne we wszystkie dni tygodnia od godz. 8.00 do godz. 20.00 od 1 maja do 30 września. Za parkowanie samochodu wilnianie i goście stolicy mogą wygodnie i szybko się rozliczyć za pomocą aplikacji „m.Parking” lub w urzędzonych obok kąpielisk parkomatach.

„Kierowcy samochodów proszeni są o zwracanie uwagi na urządzone w pobliżu kąpielisk znaki drogowe i przestrzeganie Przepisów Ruchu Drogowego, nieblokowanie przejazdów, nieprzeszkadzanie innym użytkownikom dróg i mieszkającym w pobliżu wilnianom. Na miejskich plażach warto również pamiętać o ogólnych zasadach zachowania się w miejscach publicznych: pozostawianiu śmieci wyłącznie w wyznaczonych do tego koszach i nieniszczeniu infrastruktury” – mówi Vitalija Ročė, kierowniczka ds. komunikacji i marketingu spółki JUDU.

Kontrolerzy JUDU oraz funkcjonariusze Wydziału Porządku Publicznego Samorządu m. Wilna w okresie wiosenno-letnim stale mo-



onitorują sytuację w pobliżu stołecznych kąpielisk, zaś w przypadku naruszeń porządku publicznego, Przepisów Ruchu Drogowego lub przepisów dotyczących parkowania samochodów rejestruje wykroczenia.

### Park Starorzecza Wilii mieszkańcy oceniają pozytywnie

Od 25 marca do 15 kwietnia odbywała się ankieta internetowa o znajdującym się przy ul. Linkmenų w stołecznej dzielnicy Śnipszki Parku Starorzecza Wilii. Park ten założony został przed czterema laty. Ankieta miała na celu ocenę, czy nowa infrastruktura spełnia potrzeby mieszkańców.

W ankiecie wzięło udział 851 mieszkańców miasta. Najwięcej odpowiedzi pochodziło od osób mieszkających w sąsiedztwie parku – 64 proc. respondentów mieszka w odległości do 1 km od parku. 56 proc. respondentów twierdzi, że odwiedza park codziennie lub przynajmniej raz w tygodniu. Główne powody, dla których mieszkańcy przychodzą do parku to spacer, podziwianie przyrody i spędzanie czasu z rodziną. 81 proc. respondentów przybywa do parku pieszo, rowerem lub środkami komunikacji miejskiej.

Na pytanie, jakich działań brakuje w parku, najpopularniejsze propozycje dotyczyły miejsca spotkań społeczności oraz zajęć dla dzieci i młodzieży. Wśród propozycji były również: bardziej zróżnicowane strefy sportowe, większy plac zabaw dla dzieci, miejsce na piknik i grilla, miejsce na imprezy społecznościowe, leżaki do opalania i przystosowanie stawów do kąpeli. Mieszkańcy chcieliby również, by w parku znalazły się źródła pitnej wody, więcej różnorodnych miejsc do siedzenia (hamaki, huśtawki) i altana. Ankieta pokazała również, że większą uwagę należy zwrócić na utrzymanie infrastruktury parku, zwłaszcza tarasów pontonowych przy stawach.

Jeżeli chodzi o poczucie bezpieczeństwa, większość odwiedzających twierdzi, że czuje się w parku bezpiecznie o każdej porze dnia. Po zmroku natomiast niektórzy ze zwiedzających czują się mniej bezpiecznie ze względu na publiczne picie alkoholu przez niektóre osoby, niewystarczające oświetlenie w niektórych miejscach i biegające bez smyczy psy.

Większość respondentów ocenia park bardzo dobrze – na 4,5 punktu z 5. Większość (87 proc.) poleciłaby zwiedzenie tego miejsca również dla gości miasta.

Najczęstsze powody, dla których Park Starorzecza Wilii nie jest odwiedzany – brak informacji o nim. Jeżeli jeszcze ktoś z Państwa tam nie był, polecamy odwiedzić to miejsce, które odkryli już dla siebie miejscowi mieszkańcy.



## Progniza pogody na tydzień

Czwartek 9 maja	Piątek 10 maja	Sobota 11 maja	Niedziela 12 maja	Poniedziałek 13 maja	Wtorek 14 maja	Środa 15 maja
9°C	12°C	15°C	12°C	14°C	17°C	20°C
1°C	8°C	4°C	4°C	3°C	4°C	7°C
Księżyc:	V 08 	V 15 	V 23 	V 30 		
	NÓW	1 KWADRA	PEŁNIA	OSTATNIA KWADRA		

## KALENDARZ CODZIENNY

## Czwartek, 9 maja

## Dzień Europy

Słońce: wsch. – 5.23, zach. – 21.08

Długość dnia – 15 godz. 45 min.

Grzegorza, Karoliny, Mikotaja, Stefana

## Piątek, 10 maja

Słońce: wsch. – 5.21, zach. – 21.10

Długość dnia – 15 godz. 49 min.

Antoniego, Izydora, Jana, Sylwestra, Symeona,

## Sobota, 11 maja

Słońce: wsch. – 5.19, zach. – 21.12

Długość dnia – 15 godz. 52 min.

Alberta, Franciszka, Jakuba, Miry, Zuzanny

## Niedziela, 12 maja

Słońce: wsch. – 5.17, zach. – 21.14

Wniebowstąpienie Pańskie

Długość dnia – 15 godz. 56 min.

Dominika, Germana, Imelda, Joanny,

## Poniedziałek, 13 maja

Słońce: wsch. – 5.15, zach. – 21.15

Długość dnia – 16 godz. 00 min.

Agnieszki, Andrzeja, Magdaleny,

## Wtorek, 14 maja

Słońce: wsch. – 5.13, zach. – 21.17

Długość dnia – 16 godz. 03 min.

Bonifacego, Filipa, Justyny, Macieja

## Środa, 15 maja

Słońce: wsch. – 5.12, zach. – 21.19

Długość dnia – 16 godz. 07 min.

Światowy Dzień Rodziny

Beaty, Izydora, Nadziei, Zofii

## 9 MAJA

1863 – po trzech dniach walk pod Birzami ks. A. Mackiewiczowi i nowemu dowódcy I. Laskowskiemu udało się wyprowadzić resztki sił powstańczych. Dniem wcześniej ranny Z. Sierakowski oraz B. Kofyszko trafili do rosyjskiej niewoli.

## 10 MAJA

1938 – urodziła się Marina Vlady (jako Poliakov-Baidaroff), francuska aktorka pochodzenia rosyjskiego (*Księżna de Clèves*, *Ape Regina*), autorka wspomnień *Wysocki, czyli przetrwany lot*.

1998 – zmarła w Nowym Jorku Klara Rockmore, amerykańska thereministka – najlepsza wykonawczyni w historii – pochodzenia litewsko-żydowskiego (ur. 1911).

## 11 MAJA

1573 – zostały ogłoszone wyniki pierwszej wolnej elekcji (w Kamieniu – ob. Praga Południe), na króla Rzeczypospolitej został wybrany książę francuski Henryk Walezki.

1943 – urodził się Jan Aleksander Englert, aktor (Rajmund z *Domu*, rotm. Konarski z *Czasu honoru*, generał z *Katynia*), reżyser.

1973 – zmarł Bohdan Arct, ps. Hoffer H., Prestone J., pilot wojskowy, pisarz (*Kamikadze – Boski Wiatr*, *Podniebne asy*) (ur. 1914).

1998 – w Bordeaux (Francja) została wybita pierwsza moneta euro.

## 12 MAJA

1973 – zmarła Frances Marion (właśc. Marion Benson Owens), amerykańska dziennikarka, pisarka, scenarzystka i reżyserka (ur. 1888); pierwsza, która zdobyła dwukrotnie Oscara za scenariusz (*Szary dom*, 1930, pierwsza kobieta; *Mistrz*).

## 13 MAJA

1923 – urodził się Isaak Szwarz, radziecki, rosyjski kompozytor muzyki filmowej pochodzenia żydowskiego (*Bracia Karamazow*, *Słomiany kapelusz*) (zm. 2009).

1943 – w Tunezji skapitulowały ostatnie oddziały niemiecko-włoskie w Afryce (walki trwały od VI 1940).

## 14 MAJA

1923 – urodził się w Wilnie Maksymilian Berezowski, publicysta, dziennikarz, pisarz, korespondent „Trybuny Ludu” w Waszyngtonie (*Tysiąc i druga noc*, *Bóg kocha Amerykę*) (zm. 2001); mjr LWP.

1943 – w Sielcach nad Oką rozpoczęto formowanie 1. Warszawskiej Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki; wg postanowienia Komitetu Obrony ZSRR z 6 V.

1973 – została wyniesiona na orbitę Skylab (Sky Laboratory); działała do 11 VII 1979.

1993 – Estonia, Litwa i Słowenia zostały przyjęte do Rady Europy.

1998 – zmarł Francis Albert Sinatra „Frank” Sinatra, amerykański piosenkarz i aktor pochodzenia włoskiego (Angelo z *Stąd do wieczności* – Oscar) (ur. 1915).

## 15 MAJA

303 – zginęła Zofia, święta, męczennica rzymska; „zimna Zośka”.

1863 – w Płocku został rozstrzelany przez Rosjan gen. Zygmunt Padlewski, naczelnik wojenny województwa płockiego (ur. 1836).

1903 – urodził się w zaścianku Ustroń (gm. Hończary, k. Nowogródka) Zenon Kononowicz, malarz, grafik, pejzażysta (m. in. okolice Żułowa) (zm. 1971).

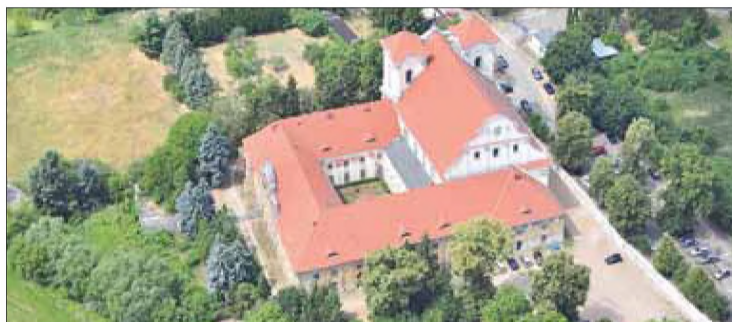
Wl. P.

## \*\* OSTATNIA STRONA \*\* OSTATNIA STRONA \*\*

## Znak Dziedzictwa Europejskiego dla krajobrazu cysterskiego Wągrowiec/Łekno

Międzynarodowy projekt „Cisterescapes – cysterskie krajobrazy łączące Europę” otrzymał tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego (European Heritage Label). Wśród 18 ośrodków cysterskich, które biorą udział w projekcie, jest krajobraz klasztoru łekneńsko-wągrowieckiego. Gmina i Miasto Wągrowiec, otrzymując Znak Dziedzictwa Europejskiego, dołączyły do grona 66 miejsc w Europie uhonorowanych Znakiem Dziedzictwa Europejskiego.

Znak Dziedzictwa Europejskiego jest przyznawany obiektom, które odegrały szczególną rolę w kształtowaniu historii i kultury Europy, a także rozwoju wartości stanowiących fundament integracji europejskiej. Wyróżnienie to otrzymało tylko dotychczas 6 obiektów w Polsce: Unia Lubelska z 1569 r., Historyczna Stocznia Gdańska, Konstytucja 3 Maja, Cmentarz wojenny nr 123 - Łużna-Pustki z okresu I wojny światowej, Miejsce Pamięci Narodowej w Łambinowicach oraz Osiedla Werkbundu (Austria, Czechy, Niemcy, Polska).



## ŚMIECH NA ZDROWIE

Mąż do żony:  
- Mówiłaś, że do lata zrzucisz pięć kilo.  
- Zostało mi jeszcze osiem.

Myśliwy pyta kolegi:  
- Dlaczego idziesz na polowanie w stroju wędkarza?  
- Dla zmylenia zajęcy.

Na sali operacyjnej:  
- Doktorze, to boli!  
- Cicho, mam egzamin!

Wpada facet do księgarni i siąpiąc, pyta sprzedawcę:  
- Czy to pan sprzedawał wczoraj mojej żonie książkę kucharską?  
- Ja, a co się stało?  
- Zaraz pan się dowie! Zabieram pana do mnie na obiad!

Stoi blondynka na przystanku. Stoi tak i stoi, w końcu ktoś pyta:  
- Na jaki autobus czekasz?  
Na to blondynka:  
- Dwunastka.  
- Ale on kursuje tylko w święta!  
- A ja mam dzisiaj urodziny!

Podczas strzyżenia Marian zauważa w rogu psa, który z uwagą śledzi każdy ruch fryzjera.  
- To pański pies? - pyta.  
- Nie.  
- To dlaczego on tak na pana patrzy?  
- Bo jak wczoraj niechcąc odciałem klientowi ucho, to on je potem zjadł.

- Wiesz, od wczoraj jestem ojcem!  
- Gratuluję! Syn?

- Nie.  
- No więc córa!  
- A ty właściwie skąd to wiesz?

- Nerwica pana żony nie jest groźna. Z tą nerwicą żona przeżyje sto lat.  
- A ja?!

Bezrobotna dziewczyna rejestruje się w urzędzie zatrudnienia. Urzędniczka pyta:  
- Przez ostatni miesiąc gdzie pani pracowała?

- W barze.  
- Na jakim stanowisku?  
- Pomywaczki. Wydawałam do kuchni czyste talerze i sztućce.

- A dlaczego po miesiącu porzuciła pani to miejsce?  
- Bo po miesiącu nie było już w magazynie ani czystych talerzy, ani czystych sztućców.

- Kochanie, co byś powiedział, gdybyśmy wzięli ślub w Boże Narodzenie?  
- Daj spokój! Po co mamy sobie psuć święta?

Początkujący myśliwy tłumaczy swojemu sąsiadowi:  
- Nie ma bardziej chytrych zwierząt od lisa. Wczoraj przez cały dzień tropiłem jednego lisa, a gdy w końcu go zastrzeliłem, okazało się, że to pies!

Żona: nie kłóćmy się, już dobrze? Złość piękności szkodzi...  
Mąż: no o to, to ty akurat nie musisz się już martwić...

## Utracone z gdańskich zbiorów dzieła na muralach

„Akt kobiecy”, „Ogier arabski” i „Walka psa z ptakiem” to dzieła utracone prezentowane na muralach w Gdańsku Wrzeszczu i Gdyni. Od początku maja na muralach można podziwiać łącznie trzydzieści wybranych dzieł utraconych w wyniku II wojny światowej z gdańskich zbiorów publicznych. Projekt został zrealizowany przez MKiDN we współpracy ze Stowarzyszeniem Traffic Design.

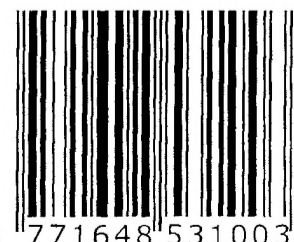
W czasie II wojny światowej z polskich kolekcji publicznych, prywatnych i kościelnych zaginęło ponad pół miliona zabytków o wartości kilkudziesięciu miliardów ówczesnych dolarów. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wciąż poszukuje tych dzieł. Dzięki niemal detektywistycznej pracy specjalistów udało się odzyskać ponad 700 cennych obiektów.

Każda taka akcja - pokazywanie dzieł szerszej publiczności, upowszechnianie wiedzy o nich m.in. dzięki rozwojowi internetu i nowych technologii - przyczynia się do odnajdywania kolejnych dóbr kultury, pomaga nam w poszukiwaniach - mówi wiceminister kultury Marta Cienkowska.

Na muralach znajdujących się na ścianie budynku przy ul. Bohaterów Getta Warszawskiego 16 w Gdańsku Wrzeszczu widnieją 3 obrazy: „Portret małżonki Johanna C. Fichtela” Andreasa Stecha, „Mały żołnierz” Friedricha Eduarda Meyerheima oraz „Ogier arabski” Carla Steffeka.

Bogatszą kolekcję dzieł utraconych można dostrzec na filarach Węzła Pokoju w Gdyni, gdzie namalowano wizerunki aż 12 obrazów. W zestawieniu tym znalazły się dwa dzieła prezentowane w Gdańsku Wrzeszczu („Mały żołnierz” i „Ogier arabski”), a ponadto wizerunki takich obrazów, jak: „Pod równikiem/Morze” Eduarda Hildebrandta, „Akt kobiecy” François Bouchera, „W zamyszeniu” Ernesta-Ane Dueza, „Walka psa z ptakiem” Daniela Schultza, „Portret Johanna Schwarzwaldta” Hansa Holbeina młodszego, „Mężczyzna przy śniadaniu” Carla Hofera, „Mała gosposia” Friedricha Eduarda Meyerheima, „Portret starej kobiety” Jacoba van Loo, „Dzik” Wencesłausa Hollara oraz „Portret malarza Meyerheima” Franza Krügera. Dzieła zostały ukazane w nowoczesnej formie, nawiązującej do współczesnych mediów cyfrowych.

Murale można oglądać do końca września 2024 r.



9 771648 531003